

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2025/26: MJU20

Riksrevisionens rapport om statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket

---

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna och avslår motionsyrkandena.

Riksrevisionen har granskat om regeringen och myndigheterna har bedrivit ett effektivt arbete med underlag och utvärderingar inom det klimatpolitiska ramverket. Riksrevisionens övergripande slutsats är att regeringens och myndigheternas arbete med underlag och utvärderingar inom det klimatpolitiska ramverket har flera brister, framför allt när det gäller Naturvårdsverkets arbete med att ta fram ett samlat underlag till regeringens klimatredovisningar och klimathandlingsplaner. I rapporten lämnas ett antal rekommendationer till regeringen, Naturvårdsverket, Energimyndigheten och Klimatpolitiska rådet.

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen lämnar i sin rapport. Regeringen instämmer i huvudsak i Riksrevisionens problembeskrivning men gör delvis en annan bedömning av vilka åtgärder som bör vidtas.

I betänkandet finns en reservation (V, C, MP) och ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Skrivelse 2025/26:122 Riksrevisionens rapport om statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket.

Tre yrkandena i en följd motion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket	5
Reservation	14
Statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket, punkt 1 (V, C, MP).....	14
Särskilt yttrande	16
Skrivelsen, punkt 2 (S)	16
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	17
Skrivelsen.....	17
Följdmotionen	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket

Riksdagen avslår motion

2025/26:3924 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 1–3.

Reservation (V, C, MP)

2. Skrivelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2025/26:122 till handlingarna.

Stockholm den 14 april 2026

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Emma Nohrén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Nohrén (MP), Kjell-Arne Ottosson (KD), Martin Kinnunen (SD), Åsa Westlund (S), John Widegren (M), Staffan Eklöf (SD), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S), Mattias Eriksson Falk (SD), Jytte Guteland (S), Lars Johnsson (M), Kajsa Fredholm (V), Stina Larsson (C), Victoria Tiblom (SD), Elin Nilsson (L), Joanna Lewerentz (M) och Aida Birinxhiku (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2025/26:122 Riksrevisionens rapport om statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket. I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen har gjort i rapporten Klimatpolitiska ramverket – statens arbete med underlag och utvärdering (RiR 2025:25). I rapporten har Riksrevisionen granskat regeringens och myndigheternas arbete med underlag och utvärderingar inom det klimatpolitiska ramverket.

En motion med tre yrkanden har väckts med anledning av regeringens skrivelse. Förslagen i motionen finns i bilagan till betänkandet.

Vid utskottets sammanträde den 6 november 2025 presenterade riksrevisor Christina Gellerbrant Hagberg med medarbetare från Riksrevisionen innehållet och slutsatserna i rapporten.

Utskottets överväganden

Statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att stärka statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket. Riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Jämför reservationen (V, C, MP) och det särskilda yttrandet (S).

Bakgrund

Riksdagen har antagit ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige som innehåller klimatmål, en klimatlag och ett klimatpolitiskt råd. Klimatlagen (2017:720) anger att regeringen varje år ska lämna en klimatredovisning till riksdagen i budgetpropositionen. Klimatredovisningen ska innehålla en redovisning av utsläppsutvecklingen, en redovisning av de viktigaste besluten inom klimatpolitiken och vad de kan betyda för utvecklingen av växthusgasutsläppen och en bedömning av om det finns behov av ytterligare åtgärder. Klimatredovisningen ska bygga på underlag som ska tas fram av berörda myndigheter.

Klimatlagen anger också att regeringen vart fjärde år ska ta fram en klimatpolitisk handlingsplan och lämna den till riksdagen. Den klimatpolitiska handlingsplanen bör bl.a. innehålla en beskrivning av vilka ytterligare åtgärder eller beslut som kan behövas för att nå de nationella och globala miljömålen. Den klimatpolitiska handlingsplanen ska bygga på en kedja av underlag som tas fram och bedöms av berörda myndigheter.

Klimatpolitiska rådet ska bl.a. utvärdera hur regeringens samlade politik är förenlig med de klimatmål som riksdagen och regeringen har beslutat om (förordningen [2017:1268] med instruktion för Klimatpolitiska rådet).

Riksrevisionens rapport

Riksrevisionen har granskat om regeringen och myndigheterna har bedrivit ett effektivt arbete med underlag och utvärderingar inom det klimatpolitiska ramverket. Granskningen har omfattat regeringens, Naturvårdsverkets och Statens energimyndighets (Energimyndighetens) arbete med att ta fram underlag till klimatredovisningar och klimathandlingsplaner. Den har också omfattat Klimatpolitiska rådets arbete med att utvärdera om regeringens politik är förenlig med klimatmålen. Granskningens utgångspunkt har varit att klimatredovisningar och klimathandlingsplaner måste baseras på väl samordnade, transparenta och metodmässigt tydliga underlag från ansvariga

myndigheter för att kunna vara ett tillförlitligt och ändamålsenligt beslutsunderlag.

Sammanfattning av granskningens resultat

Riksrevisionens övergripande slutsats är att regeringens och myndigheternas arbete med underlag och utvärderingar inom det klimatpolitiska ramverket har flera brister, framför allt när det gäller Naturvårdsverkets arbete med att ta fram ett samlat underlag till regeringens klimatredovisningar och klimathandlingsplaner. Det underlaget innehåller stora osäkerheter, som förs vidare till regeringens klimatredovisningar och klimathandlingsplaner. Osäkerheterna medför en risk för att skillnaden mellan framtida utsläpp av växthusgaser och det långsiktiga utsläppsmålet 2045 kan vara större än vad Naturvårdsverket och regeringen bedömer. Detta medför en risk för att regeringen underskattar behovet av åtgärder för att minska utsläppen.

Riksrevisionen konstaterar att Naturvårdsverket har en samordnande roll i myndigheternas arbete med underlag till regeringens klimatredovisning. Det är en lång kedja av underlag som behöver hänga ihop och vara av god kvalitet för att klimatredovisningar och klimathandlingsplaner ska vara tillräckliga beslutsunderlag. Riksrevisionen menar att de olika myndigheternas underlag dock inte alltid är jämförbara. Det finns stora skillnader mellan Naturvårdsverkets och Energimyndighetens syn på såväl scenarioarbetet som möjligheten för industrin att ställa om utan att ytterligare beslut om åtgärder kommer på plats. Underlaget är enligt Riksrevisionen inte heller tillräckligt transparent när det gäller de antaganden och stora osäkerheter som det innehåller. Riksrevisionen bedömer att de stora osäkerheterna i antagandena innebär en risk för att Naturvårdsverket överskattar den samlade effekten av klimatpolitiska åtgärder på utsläpp och upptag av växthusgaser. Det finns också en risk för att Naturvårdsverket ger en bild av den framtida utvecklingen av utsläpp av växthusgaser som säkrare än vad den är i praktiken.

Granskningen visar att regeringen i huvudsak har organiserat arbetet och styrt myndigheterna så att de kan lämna det underlag som regeringen behöver. Underlaget innehåller dock enligt Riksrevisionen brister som förs vidare till regeringens klimatredovisningar och klimathandlingsplaner eftersom regeringen till stor del utgår från det samlade underlag som Naturvårdsverket levererar. Regeringen redovisar inte heller alltid de antaganden och osäkerheter som klimatredovisningar och klimathandlingsplaner bygger på. Sammantaget finns det en risk för att regeringen underskattar behovet av att vidta tillräckligt effektiva åtgärder för att minska utsläppen.

Riksrevisionen gör bedömningen att Klimatpolitiska rådet har en viktig funktion i det klimatpolitiska ramverket genom att rådet ska utvärdera om regeringens politik är förenlig med klimatmålen. Rådet har dock bara fokuserat på tre av de fem särskilt angivna prioriteringarna inom denna uppgift och har t.ex. inte närmare utvärderat de effektbedömningar, beräkningsunderlag och modeller som regeringen bygger sin politik på.

Riksrevisionens rekommendationer

Riksrevisionen rekommenderar regeringen att

- utveckla beskrivningarna av väsentliga antaganden och osäkerheter i klimatredovisning och klimathandlingsplan
- redovisa fler möjliga utfall för utsläppen från sektorer vilkas omställning har stor betydelse för att nå klimatmålen.

Riksrevisionen rekommenderar Naturvårdsverket att

- utveckla underlagen till regeringens klimatredovisning och klimathandlingsplan, bl.a. genom att i underlagen
  - tydligt och samlat beskriva väsentliga antaganden och osäkerheter i dessa antaganden
  - tydligt och samlat redovisa eventuella skillnader mellan Naturvårdsverkets och de andra klimatredovisningsansvariga myndigheternas bedömningar i väsentliga frågor, t.ex. när det gäller takten i industrins klimatomställning och elprisets betydelse för utvecklingen
  - redovisa fler möjliga utfall för utsläppen från sektorer vilkas omställning har stor betydelse för att nå klimatmålen
  - tydligt redovisa vilka metoder som har använts för att ta fram underlaget.

Riksrevisionen rekommenderar Naturvårdsverket och Energimyndigheten att utöka samarbetet om väsentliga antaganden och osäkerheter i underlaget som Energimyndigheten levererar till Naturvårdsverket.

Riksrevisionen rekommenderar Klimatpolitiska rådet att utföra alla delar i instruktionens uppgift att utvärdera om regeringens politik är förenlig med klimatmålen, genom att även

- utvärdera de underlag och modeller som regeringen bygger sin politik på
- analysera hur klimatmålen kan nås på ett kostnadseffektivt sätt.

Skrivelsen

Regeringens bedömning av Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer

I skrivelsen behandlar regeringen främst de iakttagelser och rekommendationer som i Riksrevisionens rapport riktas till regeringen. De rekommendationer som riktas till Naturvårdsverket, Energimyndigheten och Klimatpolitiska rådet behandlas inte i skrivelsen.

Regeringen välkomnar Riksrevisionens granskning och anser att den är ett viktigt bidrag för att fortsätta att utveckla arbetet med underlag för regeringens redovisningar inom det klimatpolitiska ramverket.

Regeringen instämmer i huvudsak i Riksrevisionens problembeskrivning men gör delvis en annan bedömning av vilka åtgärder som bör vidtas.

Regeringen instämmer i att statens arbete med underlag inom det klimatpolitiska ramverket bör vara effektivt för att Sverige ska kunna uppfylla sina nationella klimatmål och internationella klimatåtaganden. Underlagen är en central grund för att regeringen ska kunna uppfylla sina åtaganden enligt 4 och 5 §§ klimatlagen när gäller de årliga klimatredovisningarna till riksdagen och den klimatpolitiska handlingsplan som regeringen ska lämna till riksdagen första året efter ordinarie riksdagsval. Regeringen instämmer i Riksrevisionens bedömning att underlagen och arbetet med dessa bör vara transparenta. Det gör att arbetet går att följa i efterhand, vilket möjliggör för läsaren att bättre kunna förstå osäkerheterna och kunna tolka slutsatserna på ett korrekt sätt. Det möjliggör även uppföljning av arbetet.

När det gäller Riksrevisionens rekommendation att regeringen utvecklar beskrivningarna av antaganden och osäkerheter i klimatredovisningar och klimathandlingsplaner instämmer regeringen i vikten av att de underlag som myndigheter bistår regeringen med tydligt redovisar centrala antaganden och osäkerheter. Regeringen strävar efter att förbättra de årliga klimatredovisningarna löpande och har vidtagit åtgärder för att öka transparensen. Regeringen anser att klimatredovisningen redan i dag är tydlig när det gäller att effektbedömningar och utsläppsscenarioer är omgärdade av stora osäkerheter och bör tolkas med dessa i beaktande. Regeringen bedömer vidare att klimatredovisningen bör redovisa de viktigaste osäkerheterna och antagandena i scenarierna. Men när det gäller de mer tekniska delarna i processen, t.ex. de mer detaljerade beskrivningarna av process, metod och antaganden, behöver regeringen kunna hänvisa till myndigheternas underlag. Det gör att läsbarheten i klimatredovisningen kan bevaras. Därtill vill regeringen understryka att scenarier till sin natur är osäkra och att det finns begränsningar i hur långt det går att förbättra träffsäkerheten i dessa även om löpande data- och metodförbättringar genomförs. Regeringen anser dock att det är viktigt att arbetet med att ta fram scenarier och effektbedömningar utvärderas och utvecklas löpande utifrån ny information och metodförbättringar, och instämmer i iakttagelsen att det finns behov av att se över hur beskrivningen av de antaganden som används i scenarierna kan tydliggöras. Regeringen bedömer att en förutsättning för att utveckla beskrivningarna är att myndigheterna utvecklar sina underlag till regeringen om antaganden och metod.

När det gäller Riksrevisionens rekommendation att regeringen ska redovisa fler möjliga utfall för utsläppsutvecklingen för att ytterligare tydliggöra osäkerheten i scenarierna, instämmer regeringen i betydelsen av att det av regeringens klimatredovisning och klimathandlingsplan tydligt framgår vilka osäkerheter scenarierna bygger på och hur känsliga de är för att antaganden utvecklas på ett annat sätt. Regeringen gör dock delvis en annan bedömning av vilka åtgärder som bör vidtas. Regeringen anser att klimatredovisningar och klimathandlingsplaner i stället med fördel kan kompletteras med känslighetsanalyser, särskilt för centrala sektorer där osäkerheterna är betydande. Det bör framhållas att det finns ett behov av att redovisa ett huvudscenario som utgår

från beslutade styrmedel. Detta är nämligen ett krav enligt de internationella riktlinjerna för utsläppsrapportering och EU:s lagstiftning. Därutöver är det viktigt att klimatpolitikens effekter kan kommuniceras tydligt, så att styrmedlens påverkan är begriplig för allmänheten och säkerställer en transparent redovisning av framsteg och kvarstående utmaningar.

Regeringens åtgärder med anledning av Riksrevisionens rekommendationer

Regeringen anför att den bedriver ett löpande arbete med att utvärdera och utveckla underlagen inom det klimatpolitiska ramverket i syfte att förbättra kvaliteten och tydligheten i klimatredovisningen och klimathandlingsplanen. Under de senaste åren har regeringen bl.a. förtydligat styrningen av sitt interna arbete med klimatredovisningar och vidtagit åtgärder för att bredda underlagen till klimathandlingsplanen, vilket Riksrevisionen nämner i sin granskning. Inför framtagandet av 2023 års klimathandlingsplan utökades antalet myndigheter som fick i uppdrag att ta fram underlag till handlingsplanen. Dessutom anordnade regeringen flera rundabordssamtal och ett nationellt klimatmöte för att hämta in underlag från näringslivet, civilsamhället, intresseorganisationer och akademien. Regeringskansliet har även förbättrat arbetssättet och strukturerat samarbetet med myndigheterna i framtagandet av klimatredovisningen.

Regeringen anför vidare att det under de senaste åren även har vidtagits åtgärder för att förbättra myndigheternas arbete med underlag inom det klimatpolitiska ramverket. Som exempel på detta presenterade Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Konjunkturinstitutet och Tillväxtverket i juni 2022 en myndighetsgemensam vägledning för klimateffektbedömningar till följd av ett regeringsuppdrag. Vägledningen är ett stöd i arbetet med klimateffektbedömningar och används i flera centrala processer, bl.a. i klimatredovisningar och i framtagandet av den klimatpolitiska handlingsplan som presenterades 2023. Vägledningen har bidragit till att förbättra regeringens och myndigheternas arbete med klimateffektbedömningar och gjort bedömningarna mer enhetliga, tydliga och transparenta. Därutöver redovisade Naturvårdsverket i december 2022 ett uppdrag att utveckla modeller för klimateffektbedömningar av regeringens samlade politik för att nå nettonollutsläpp, inklusive förslag på hur befintliga modeller kan vidareutvecklas och nya modeller kan tas fram. I regleringsbrevet för budgetåret 2022 fick Naturvårdsverket i uppdrag att utreda och föreslå hur systemet för utsläppsinventering kan utvecklas. Huvudsyftet med utsläppsinventeringen är att den ska vara ett centralt underlag för rapportering och uppföljning av Sveriges nationella klimatmål samt för att fullgöra landets åtaganden inom EU och FN. Uppdraget omfattade bl.a. en kartläggning av hinder och begränsningar i den befintliga organisationen och arbetssättet, samt en internationell utblick för att jämföra med motsvarande system i andra

länder. Utifrån dessa analyser identifierades lösningar och utvecklingsmöjligheter för att skapa ett mer robust, transparent och effektivt system för utsläppsinventering. Uppdraget redovisades i januari 2023. I december 2024 redovisade Naturvårdsverket och Konjunkturinstitutet ett uppdrag att ta fram en vägledning om metoder för att bedöma klimatpolitiska styrmedels kostnadseffektivitet och genomförbarhet som ett komplement till den myndighetsgemensamma vägledningen för klimateffektbedömningar. I regleringsbrevet för budgetåret 2026 fick Naturvårdsverket i uppdrag att analysera hur transparensen, tydligheten och träffsäkerheten i utsläppsscenarierna på klimatområdet kan förbättras samt att genomföra förbättringar, t.ex. av redovisningen av antaganden och osäkerheter i underlaget.

Regeringen framhåller att Regeringskansliet, Naturvårdsverket och Energimyndigheten löpande för en dialog om arbetet med att ta fram scenarier för utsläppsutvecklingen.

Motionen

Statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket

I kommittémotion 2025/26:3924 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1 anförs att Naturvårdsverket bör få i uppdrag att stärka arbetet med underlag till klimatredovisningar och klimathandlingsplaner så att arbetet och avvägningarna blir tydliga och transparenta och att, när det kan skilja sig mellan alternativ, olika scenarier bör redovisas tydligt och transparent. Enligt yrkande 2 bör Naturvårdsverket få tillräckliga resurser för att färdigställa högkvalitativa underlag för klimatredovisningarna. I yrkande 3 anförs att regeringen tydligt bör redovisa vad den baserar sina bedömningar i klimatredovisningar och klimathandlingsplaner på och, om regeringen väljer ett särskilt scenario, tydligt redovisa varför den valt detta scenario. Motionärerna anför att underlagen för regeringens beslut om åtgärder behöver vara så tydliga och korrekta som möjligt eftersom många beslut som påverkar Sveriges ekonomi och framtida utveckling fattas baserat på dessa underlag. Regeringen behöver även kunna ta höjd för de osäkerheter som kan finnas i underlagen.

Kompletterande uppgifter

Av Riksrevisionens rapport framgår att Regeringskansliet har förtydligat styrningen av sitt interna arbete med klimatredovisningarna. Regeringskansliets styrdokument för budgetarbetet omfattar också klimateffekter. Regeringskansliets budgetcirkulär styr arbetet med bl.a. budgetpropositionen. Cirkuläret för 2025 utgår från att klimateffekterna ska kvantifieras för förslag som huvudsakligen motiveras av klimatskäl, där det är möjligt. I annat fall ska klimateffekterna beskrivas kvalitativt. Även förslagets påverkan på förutsättningarna för klimatomställningen och indirekta effekter ska beaktas där det är möjligt. Ett förtydligande jämfört med tidigare års budgetcirkulär är att

klimateffekterna även ska framgå för förslag som inte huvudsakligen motiveras av klimatskäl, men där påverkan på nettoutsläppen i antingen ESR-sektorn, som regleras i ESR-förordningen,¹ eller LULUCF-sektorn, som regleras i LULUCF-förordningen,² bedöms uppgå till mer än 20 000 ton koldioxidkvivalenter per år. För utförligare beräkningar av klimateffekter hänvisar cirkuläret till en myndighetsgemensam vägledning om klimat-effekter.

Av Riksrevisionens rapport framgår även att klimathandlingsplanen för 2023 hade ett bredare underlag än den för 2019. Arbetet med underlag till klimathandlingsplanerna förändrades mellan den första och den andra planen. Arbetet med klimathandlingsplanen 2019 utgick huvudsakligen från Naturvårdsverkets underlag. Samarbetet mellan de olika departementen var begränsat. Arbetet med klimathandlingsplanen 2023 berörde däremot ett flertal departement. Regeringen och Regeringskansliet hämtade in mer underlag genom särskilda uppdrag till tre myndigheter, utredningen Sveriges klimatstrategi och inspel från sektorsmöten. Regeringskansliet upprättade underlag för bl.a. de beräkningar som togs fram i arbetet med planen. Naturvårdsverket bistod Regeringskansliet med att ta fram effektbedömningar och konsekvensutredningar av förslag i handlingsplanen. Enligt Riksrevisionen bestod dock Regeringskansliets arbete i en mestadels intern process där budgetpåverkande förslag till handlingsplanen förhandlades med berörda departement genom ramberedning. För några av förslagen tog myndigheter fram preliminära effektbedömningar och konsekvensutredningar.

Som ett led i regeringens arbete med att ta fram den klimatpolitiska handlingsplanen höll regeringen under våren 2023 rundabordsamtal med olika sektorer för att diskutera vilka hinder och möjligheter som finns för att kunna ställa om verksamheterna. Några av de sektorer som bjöds in var industrin, energibranschen, finansmarknaden, transportbranschen samt jordbruks- och skogssektorn. Den 16 juni 2023 höll regeringen ett nationellt klimatmöte med näringslivet, civilsamhället, intresseorganisationer och akademien.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (ESR). Ansvarsfördelningsförordningen ändrades senast genom förordning (EU) 2023/857.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inom ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU, senast ändrad genom förordning (EU) 2023/839.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar i likhet med regeringen Riksrevisionens granskning och anser att den är ett viktigt bidrag till den fortsatta utvecklingen av arbetet med underlag för regeringens redovisningar inom det klimatpolitiska ramverket. Statens arbete med underlag inom det klimatpolitiska ramverket måste vara effektivt för att Sverige ska kunna uppfylla sina nationella klimatmål och internationella klimatåtaganden. Utskottet vill understryka att underlagen är centrala för att regeringen ska kunna uppfylla sina åtaganden enligt klimatlagen med hög kvalitet när det gäller de årliga klimatredovisningarna och de klimatpolitiska handlingsplanerna.

Som regeringen anför är det viktigt att de underlag som myndigheterna bistår regeringen med tydligt redovisar centrala antaganden och osäkerheter. Utskottet ser därför positivt på att regeringen strävar mot att löpande förbättra de årliga klimatredovisningarna och har vidtagit åtgärder för att öka transparensen. Utskottet kan dock ha förståelse för att regeringen, när det gäller de mer tekniska delarna i processen, behöver kunna hänvisa till myndigheternas underlag, bl.a. för att bevara läsbarheten i klimatredovisningarna. Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt att arbetet med att ta fram scenarier och effektbedömningar utvärderas och utvecklas löpande och instämmer i iakttagelsen att det finns behov av att se över hur beskrivningen av de antaganden som används i scenarierna kan tydliggöras. Utskottet utgår från att regeringen fortsätter att utveckla detta arbete.

När det gäller frågan om att redovisa fler möjliga utfall för utsläppsutvecklingen för att ytterligare tydliggöra osäkerheten i scenarierna, vill utskottet framhålla betydelsen av att det av regeringens klimatredovisningar och klimathandlingsplaner tydligt framgår vilka osäkerheter scenarierna bygger på och hur känsliga de är för att antaganden utvecklas på ett annat sätt. Utskottet anser i likhet med regeringen att klimatredovisningarna och klimathandlingsplanerna med fördel kan kompletteras med känslighetsanalyser, särskilt för centrala sektorer där osäkerheterna är betydande. Som regeringen framhåller finns det dock ett behov av att redovisa ett huvudscenario som utgår från beslutade styrmedel eftersom det är ett krav enligt de internationella riktlinjerna för utsläppsrapportering och EU:s lagstiftning.

När det gäller arbetet med att utvärdera och utveckla underlagen inom det klimatpolitiska ramverket noterar utskottet att regeringen bedriver ett löpande arbete för att förbättra kvaliteten och tydligheten i klimatredovisningarna och klimathandlingsplanerna. Under de senaste åren har regeringen bl.a. förtydligat styrningen av sitt interna arbete med klimatredovisningarna och vidtagit åtgärder för att bredda underlagen till klimathandlingsplanen. Regeringen uppger att Regeringskansliet, Naturvårdsverket och Energimyndigheten för en löpande dialog om arbetet med att ta fram scenarier för utsläppsutvecklingen. Utskottet välkomnar detta arbete och noterar de myndighetsuppdrag som regeringen har lämnat under de senaste åren och som

redovisas i skrivelsen. Naturvårdsverket har t.ex. i regleringsbrevet för budgetåret 2026 fått i uppdrag att analysera hur transparensen, tydligheten och träffsäkerheten i utsläppsscenarierna på klimatområdet kan förbättras samt att genomföra förbättringar, bl.a. av redovisningen av antaganden och osäkerheter i underlagen.

Utskottet ser positivt på regeringens arbete med att förbättra kvaliteten och tydligheten i klimatredovisningarna och klimathandlingsplanerna och utgår från att detta arbete fortsätter.

Med hänvisning till det som anförts föreslår utskottet att motion 2025/26:3924 (MP) yrkandena 1–3 lämnas utan åtgärd.

Avslutningsvis föreslår utskottet att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Reservation

Statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket, punkt 1 (V, C, MP)

av Emma Nohrén (MP), Kajsa Fredholm (V) och Stina Larsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3924 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Enligt klimatlagen ska regeringens klimatpolitiska arbete vila på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden. Arbetet ska enligt klimatlagen utgå från det långsiktiga, tidsatta utsläppsmål som riksdagen har fastställt, och regeringen ska sätta de övriga utsläppsminskningssmål som behövs för att nå det långsiktiga målet. Av klimatlagens förarbeten framgår att regeringen är ansvarig för att se till att lagen följs och att Regeringskansliet och de statliga förvaltningsmyndigheterna ska vara centrala aktörer i regeringens arbete för att säkerställa detta.

Riksrevisionen lyfter i sin rapport bristen på transparens och tydlighet i de underlag som används till klimatredevisningar och klimathandlingsplaner. I rapporten uppmärksammas även en brist på redovisning av olika scenarier och vad som kan leda till det ena eller andra utfallet. Vidare bedömer Riksrevisionen att regeringen inte tydligt har redovisat de antaganden och osäkerheter som klimatredevisningarna och klimathandlingsplanerna bygger på. Sammantaget finns det enligt rapporten en risk för att regeringen underskattar behovet av effektiva åtgärder för att minska utsläppen.

Riksrevisionens kritik är viktig eftersom avgörande beslut fattas baserat på underlagen. Besluten handlar om att minska utsläppen, nå klimatmålen och följa EU-lagstiftningen, och de påverkar Sveriges ekonomi och framtida utveckling. De underlag som ligger till grund för beslut om åtgärder behöver därför vara så tydliga och korrekta som möjligt, och regeringen behöver kunna ta höjd för de osäkerheter som kan finnas i underlagen. Det är därför av stor vikt att underlagen, oavsett vem som har tagit fram dem, är av hög kvalitet och så nära verkligheten som möjligt, samtidigt som osäkerheter i både beräkningar och framtidsscenarier behöver vara tydligt beskrivna och beräkningsmodeller och antaganden vara tydliga och transparenta.

Det är därför av stor vikt att arbetet med att ta fram träffsäkra underlag stärks, att Naturvårdsverket får tillräckliga resurser för att ta fram högkvalitativa underlag och att de osäkerheter och antaganden som finns i beräkningar och framtidsscenarioer tydligt redovisas både i berörda myndigheters underlag och i regeringens klimatredovisningar och klimathandlingsplaner.

Särskilt yttrande

Skrivelsen, punkt 2 (S)

Åsa Westlund (S), Malin Larsson (S), Tomas Kronståhl (S), Jytte Guteland (S) och Aida Birinxhiku (S) anför:

Som framgår av utskottets ställningstagande välkomnar vi Riksrevisionens granskning och anser att den är ett viktigt bidrag för att fortsätta att utveckla arbetet med underlag för regeringens redovisningar inom det klimatpolitiska ramverket. Vi utgår från att regeringens arbete med att förbättra kvaliteten och tydligheten i klimatredovisningarna och klimathandlingsplanerna fortsätter. Vi vill dock ytterligare betona vikten av att de antaganden och osäkerheter som klimatredovisningarna och klimathandlingsplanerna innehåller redovisas tydligt. Detta gäller särskilt när myndigheter hänvisar till varandras siffror utan att i dag ta upp vad dessa siffror grundar sig på. Det är mycket angeläget att klimatredovisningarna och klimathandlingsplanerna är korrekta och av god kvalitet, bl.a. för att minska risken för att regeringen underskattar behovet av att vidta tillräckligt effektiva åtgärder för att minska utsläppen. Vi anser även att regeringens redovisning i skrivelsen i vissa delar är bristfällig när det gäller ytterligare åtgärder för att säkerställa att underlagen är korrekta och för att höja redovisningarnas och planernas kvalitet och anser att det hade varit önskvärt med mer information om detta.

Vi kommer noga att följa utvecklingen när det gäller dessa frågor och ta nödvändiga initiativ i andra sammanhang.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2025/26:122 Riksrevisionens rapport om statens arbete med underlag och utvärdering inom det klimatpolitiska ramverket.

Följdmotionen

2025/26:3924 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Naturvårdsverket ska få i uppdrag att stärka arbetet med underlag till klimatredovisning och klimathandlingsplan så att arbetet och avvägningarna blir tydliga och transparenta och, när det kan skilja sig mellan alternativ, olika scenarier redovisas tydligt och transparent och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Naturvårdsverket ska få tillräckliga resurser för att färdigställa högkvalitativa underlag för klimatredovisningarna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tydligt ska redovisa vad den baserar sina bedömningar i klimatredovisning och klimathandlingsplan på och, om den väljer ett särskilt scenario, tydligt redovisa varför den valt detta scenario, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.